

E nostre moviment Científico - Mèdic

III

II.-Laboratori Microbiològic Municipal

RAMON TURRÓ

per

J. AIGUADER I MIRÓ

Es la figura gegantina del nostre desvetllament científic. I en enprar aquesta imatge no ens arrossega un vell tòpic sinó el desig d'ajustar-nos a la realitat. Turró no és el ciclop que amb forces sobrenaturals coacciona la voluntat d'uns homes i els mena pels bons viarans que no volien seguir, però si el capdavanter, i més que tot, la personalitat vistent d'un grup de selectes que volien connectar la nostra terra als afanys científica que anaven envaint l'Europa; per la seva grandària és la personalitat de més relleu d'un escamot de frisosos de clima europeu per a la nostra vida espiritual. Per això ens sembla un gegant perquè es veu de més lluny que els altres.

No narrarem al detall la seva vida. El volum d'En Leandre Cervera, "Dr. Turró", de la col·lecció de "Quederns Blaus" s'ha fet popular; quan la seva mort, diaris, periòdics i revistes, publicaren notes biogràfiques repetint uns dels altres les mateixes dades, interpretant la seva actuació amb els mateixos elogis. Després d'aquells entusiasmes tan efusius, però, avui, passats tres anys de la seva mort, el mes de juny s'escaigueren, penso que no han parlat més d'ell—i en lloa de tots voldria equivocar-me—que "Monografies Mèdiques", que en juny de 1927, en celebració del primer aniversari, publicà per a reintegrar-lo al català, el seu treball de metodologia científica, "El mètode objectiu", prologat amb un notable estudi de Jaume Serra i Hunter, "Característiques fonamentals de la Filosofia d'En Turró", i uns comentaris nostres en el mateix volum, "El culte dels grans homes. El Dr. Turró"; i més tard el ma-

teix Serra i Hunter, en una documentadíssima conferència en la qual explicava la seva filosofia. Per contrast amb aquest oblit col·lectiu i públic, el record de Turró perdura en els seus deixebles: presents uns quants, pocs, dos o tres, en una reunió, malgrat siguin minoria, per poc que els temes de conversació s'adiguin, la figura de don Ramon es presenta i el seu treball científic, la profunditat del seu pensament o els seus consells tècnics omplen de dignitat la conversa, o de gràcia les seves dites i anècdotes tan sucoses d'humanitat i bonhomia.

I és un tort que fem al Mestre, i potser més gros que ens fem a nosaltres mateixos no pour en aquella vida, que si fou profunda i bella pel pensament, fou pintoresca i sobretot educativa, en la seva actuació. Tres quarts de segles, els més vibrants per nosaltres, els de més intensitat per a la vida pública de Catalunya, contemplà el doctor Turró. Contemplar és un dir; el Dr. Turró no era pas de la fusta dels espectadors contemplatius, al contrari, es llançà en mig de la brega amb tota la seva impetuositat, i la barreja no era sovint pura literatura, sinó d'una intensitat i una ferotgia que només podien resistir-la homes de bon tremp i alta idealitat. No mancaren aquestes qualitats al Dr. Turró, i per això no fóra treball eixore una biografia comentada i glossada amb finalitat d'exemplarització col·lectiva, i sobretot, de la joventut.

Podríem especular la biografia d'En Turró com una vida paral·lela, car dins d'ell conviuen dos homes fortament lligats al tarannà més contra-